

Utbildningsinspektion i Norreportskolan

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Norreportskolan	Antal barn/elever/studerande
Grundskola årskurs 7-9	536
Årskurs 7	192
Årskurs 8	172
Årskurs 9	172

Områdesrektorn berättar att cirka en tredjedel av eleverna kommer från samhällen utanför själva Ystad, t.ex. Köpingsbro, Glemminge och Löderup. Dessutom kommer några elever från andra kommuner och orter som Sjöbo, Tomelilla och Abbekås. Eleverna representerar alla "samhällsklasser" och kan bedömas vara ett tvärsnitt av Ystads kommuns innevånare. Ca 170 av skolans elever åker skolskjuts till skolan.

Skolan består av fem olika byggnader sammanbyggda med varandra, uppförda i olika omgångar med start från 1908 fram till idrottshallen som stod färdig till jul 2003.

Genomförandet av inspektionen i Norreportskolan

Skolverket sände den 11 november skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Norreportskolan har bestått av undervisningsråden Gösta Karlsson och Peter Ekborg. Besök i Norreportskolan påbörjades den 14 april och avslutades fredagen den 16 april 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Norreportskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Norreportskolan genomfördes formella intervjuer med skolledningen, skolbibliotekarien, skolvärden, gruppintervjuer med representanter för personalen, med elevvårdsteamet, med elevassistenterna, med elever i årskurs 7-9 samt med representanter för föräldrarna. Lektioner i samtliga årskurser besöktes.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Enligt kvalitetsredovisningen 2003 var resultatet av kommunens trygghetsenkät för årskurs 9 mycket bra, ”till och med något högre än förra året”. Årets enkät har just skickats ut till föräldrarna och några resultat föreligger inte ännu, men antalet fall där elever känt sig kränkta eller utsatta har minskat, enligt områdesrektorn.

Enligt elever, föräldrar och personal, är klimatet mellan elever och mellan elever och vuxna gott på skolan. Eleverna är trygga och trivs på skolan. Inspektörsteamets iakttagelser på plats får denna samstämmiga bild bekräftad. En bild av detta är att de fina slöjdarbeten som finns utställda i korridoren får vara ifred. Enligt vaktmästaren är det god ordning på skolan just nu, inget klotter.

En annan indikator som kan illustrera acceptans för varandras och människors olikheter är elevassistenternas uppfattning att de elever som de särskilt stödjer, i stort sett accepteras och behandlas väl av kamraterna i undervisningsgrupperna.

Samtidigt framkommer, genom samtal med skolvärd, elevassistenter och elever, en delvis annan bild vad beträffar språkbruk och attityder mellan elever på skolan på icke-lektionstid och hur personalen agerar. Det är vanligt med könsord bland eleverna, personalen agerar inte samstämmigt när situationer uppstår. Uppfattningen framförs att det inte finns ett gemensamt normsystem på skolan. Eleverna uppfattar inte orden som allvarligt menade, orden används inte för att såra, utan bör betraktas som synonymer till ord som ”kompis”. Eleverna uppfattar inte att vuxenvärlden tar upp detta i någon större omfattning och anser inte heller att det finns anledning till det.

Inspektörsteamet är väl medvetet om den omvärldspåverkan eleverna i detta avseende utsätts för på icke-skoltid, vilket dock gör det än angelägnare för skolan att utarbeta en strategi för att kunna bemöta.

Elevvårdsteamet pekar på två viktiga områden där skolan kan göra och gör en viktig insats. Det finns behov av att stödja vissa elevers hemsituation och att också hjälpa duktiga elever som kan drabbas av betygsstress och prestationsångest. Kurator bedömer att hon på olika sätt får gå in och arbeta med ca 10 procent av eleverna på skolan. Även skolsköterskan träffar många elever med kurativa behov som hon försöker slussa vidare till kurator. Det är framför allt flickor som ”spontanbesöker” kuratorn och skolsköterskan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att resultatet av skolans arbete med skolans värdegrund och läroplanernas mål att sträva mot är av god kvalitet. Klimatet och stämningen är god. Dock finns det anledning för skolan att reflektera över ungdomarnas språkbruk och attityder. Skolan bör, i dialog med elever och föräldrar, utarbeta en strategi på detta område.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Enligt kvalitetsredovisningen 2003 var resultaten av nationella ämnesprov för årskurs 9 överlag bra, men ur skolans perspektiv har skolan inte lyckats få alla elever godkända trots ökade insatser. Uppfattningen är att eleverna måste motiveras att ta större del i inlärningsprocessen och att personalen måste öka insatserna på ett tidigare stadium.

Enligt Skolverkets betygsstatistik och i en jämförelse över tid 1999 – 2003 har skolan, i jämförelse med riket, mycket goda resultat i både behörighetsgivande ämnen, samhälls- och naturorienterande ämnen, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, slöjd och teknik. Den procentuella andelen behöriga elever till nationella program och elevernas genomsnittliga meritvärde har legat över riksgenomsnittet. År 2003 var 94,1 procent behöriga mot rikets 89,9 procent. År 2003 var det genomsnittliga meritvärdet 215,5 poäng (mot rikets 205,4) och där pojkarnas genomsnittliga meritvärde var 206,8 och flickornas 221,4.

Bortsett från skillnaderna i det genomsnittliga meritvärdet, kan för övrigt inga större skillnader mellan pojkar och flickor konstateras, beträffande vilka elever som inte nådde målen för 2003. Betygsutfallet i idrott och hälsa, moderna språk och musik, med smärre skillnader, är möjligen värt en närmare analys. I jämförelse med riket når emellertid skolan även på detta område ett ”bättre resultat”, vilket i sig kanske, som ett gott exempel, borde analyseras och reflekteras kring i dialog med andra skolor. Även med hänsyn taget till Skolverkets s.k. Salsaresidual är resultaten mycket goda, ett ”resultat” som också det, utifrån positiva förtecken, kan vara värt en djupare analys av ledarskap, organisation, kompetens, förhållningssätt och pedagogisk praktik på skolan, i dialog med andra skolor.

I kvalitetsredovisningen 2003 sägs att antalet elever som inte når målen ligger kvar på ungefär samma nivå i alla ämnen i år. Däremot har i svenska och engelska antalet elever på nivåerna VG och MVG ökat detta år: ”Om man betänker att ca 20 procent av eleverna inte klarade kraven för godkänt på nationella prov i årskurs 5, så är resultaten väldigt tillfredsställande men ändå inte så bra som vi önskar och strävar efter.”

De övergripande målen för skolan tas upp på föräldramöten. Målen i olika ämnen förklaras och tydliggörs av undervisande lärare inför varje termin och nytt

arbetsområde. Betygskriterierna revideras kontinuerligt och är utdelade till samtliga elever. Intervjuade lärare tycker att det ibland är svårt att begripliggöra de kvalitativa aspekterna för eleverna. Elever och föräldrar har sett mål och kriterier i form av ett häfte som delas ut i årskurs 7. Föräldrar har också fått information på föräldramöten.

Eleverna i årskurs 7 tycker att det är stora kunskapsskillnader mellan eleverna när de kommer till skolan, beroende på vilka lärare de har haft tidigare. Eleverna efterlyser här bättre samverkan mellan lärarna i årskurs 6 och årskurs 7 som ett botemedel. Eleverna i årskurs 9 anser att de lär sig mycket på skolan. En förälder, som bor i en annan kommun, berättar att familjen aktivt valde denna skola och kan konstatera att barnet har genomgått en mycket positiv utveckling.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att resultaten i sig av det pedagogiska arbetet är av mycket god kvalitet, och skolan redovisar över tid mycket goda resultat såväl avseende genomsnittligt meritvärde som andel behöriga elever till gymnasieskolan. Inga större skillnader i resultat föreligger mellan pojkar och flickor.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Enligt kvalitetsredovisningen 2003 var resultatet av kommunens föräldranöjdhetsenkät överlag bra. Intervjuade föräldrar tycker att skolledningen lyssnar och tar till sig föräldrarnas synpunkter.

Eleverna tycker att det reella elevinflytandet över undervisningssituationen i allmänhet är rimligt och tillräckligt och föräldrarna uppfattar att eleverna kan påverka och att lärarna lyssnar på elevernas synpunkter.

I kvalitetsredovisningen uppges vidare att skolan har utökat klassrådtiden för att diskutera och följa upp elevens dagliga skolarbete i de olika ämnena som ett sätt förstärka elevinflytandet.

Det finns ett elevråd, en skolidrottsförening och ett brukarråd som består av representanter för elever, föräldrar, personal och politiker samt en elevcafeteria som sköts av årskurs 9-eleverna. Inspektörsteamet kan konstatera att det är många elever i cafeterian, att verksamheten verkar fungera friktionsfritt med lugn och fin stämning och att vuxna kommer och går som ett naturligt inslag.

Norreportskolan har en "Policy gällande mobbning/kränkande behandling". Inspektörsteamet bedömer att handlingsplanen till fullo är upprättad i enlighet

med skolförfattningarna. Det finns ett mobbningsteam på skolan som består av kurator, skolsköterska, tillsynslärare, vuxenrepresentant från ”Skyddsänglarna”, skolvård och representant från skolledningen. Mobbningsteamet har varit aktivt i ett antal ärenden under läsåret.

Vidare sägs i kvalitetsredovisningen att för att förbättra trygghetskänslan hos eleverna har skolan ökat personaltätheten i elevutrymmen och aktiverat ”Skyddsänglarna”, särskilt utvalda elever som fungerar som kamratstödjare. Var tredje vecka träffas Skyddsänglarna, enhetsrektorn med ansvar för elevvården, kuratorn och skolsköterskan för att gå igenom vad som hänt under den gångna tiden. Skolan genomför också en mobbningsenkät bland eleverna för att bli varse om vilka elever som verkar vara ensamma eller på annat sätt inte har det bra på skolan. Skolan följer också upp tidigare resultat på området med diskussioner i personalen.

Gemensamma aktiviteter som Operation Dagsverke, det årliga FN-rollspelet, där elever från årskurs 9 representerar olika nationaliteter och andra exempel från undervisningen som inspektörsteamet har tagit del av, visar på skolans mångsidiga värdegrundsarbete.

Det finns två skolvårdar som delar på en och en halv tjänst på skolan. Skolvårdarna träffar tillsammans med elevassistenterna kuratorn var fjortonde dag och deltar i arbetsplatsträffar med övrig personal. Många av de elevsamtal skolvårdarna genomför är av kurativ karaktär.

I skolans arbete för att bryta traditionella könsmönster nämns som exempel satsningen på ”Teknik för tjejer” i årskurs 6 under ledning av två kvinnliga Ma/No-lärare, liksom att två av idrottssportarna har delats i en pojk- och flickgrupp, ett förfaringssätt som även praktiseras i andra ämnen emellanåt. Även i jourarbetet på skolan, i form av arbete under skollunchen, en gång per termin var, deltar alla elever, oavsett kön.

Vid skolstarten i årskurs 7 har kontaktlärarna en dag tillsammans med sin grupp för att bl.a. diskutera skolans trivselregler som en förebyggande åtgärd. Eleverna säger att det inte finns gemensamma regler för hela skolan, men att sådana ibland utarbetas inom klassens ram. Det borde inte heller behövas finnas särskilda, gemensamma regler, anser eleverna: ”Lärarna litar på oss, sunt förnuft gäller.”

Inspektörsteamet har tagit del av några exempel på skolans hälsofrämjande arbete, bl.a. det omfattande ”Må bra-temat”, vilket har till syfte att medvetandegöra eleverna om vikten av goda kostvanor och att motionera regelbundet, och där även personalen deltar aktivt. Ambitionen är att detta skall genomsyra alla ämnen. Två andra exempel är de s.k. portdagarna (”Hälsosamma spår”), då hela skolan är involverad två heldagar i april samt skolans medverkan i ungdomsmässan, där en imponerande mängd sport- och friskvårdsaktiviteter erbjuds till 1 400 deltagare och där Norreportskolan, Västervångsskolan och Kunskapsskolan har samarbetat.

Elevvårdsteamet består av skolsköterskan, kuratorn, skolpsykologen och enhetsrektorn med ansvar för elevvården. Vid behov adjungeras speciallärare. Områdesrektorn kallas också vid behov, då beslut skall tas, t.ex. inför beslut om anpassad studiegång.

Skolläkartjänsten, som köps in från vårdcentralen, uppgår till fyra timmar per vecka för den samlade grundskoleverksamheten i kommunen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att skolans arbete för en god miljö och för att ge möjligheter till delaktighet och samverkan är mångsidigt och av god kvalitet och i vissa avseenden av mycket god kvalitet, t.ex. det hälsofrämjande arbetet. Även arbetet mot kränkande behandling är organiserat på ett bra sätt.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Skolan är indelad i tre olika arbetsenheter. ”Klassenheterna” 7AB (ca 60 elever), 8AB (ca 60 elever) och 9AB (ca 60 elever) bildar en arbetsenhet med ca 180 elever. CD och EF är organiserade på samma sätt. I undervisningssammanhang är varje ”klassenhet” uppdelad i grupper på ca 20 elever. 20-grupperna parallelläggs för att skapa optimala möjligheter för stöd av speciallärare i svenska, engelska och matematik. Undervisningen i samhälls- och naturorienterande ämnen har också parallelllagts för klassenhetens tre 20-grupper och undervisningen i musik och bild bedrivs även den i 20-grupper. Slöjd- och hemkunskapsgrupperna består av maximalt 16 elever per grupp. Språkgruppernas storlek varierar ifrån 10-12 elever till 25-29 elever i andra språket, beroende på hopslagningar av grupper när elever byter språkval under pågående läsår.

Varje elev har en kontaktlärare som ansvarar för en kontaktgrupp på 12-13 elever. Utvecklingssamtal och andra föräldrakontakter sköts av kontaktläraren. Klassråd, 40 minuter i veckan, finns utlagd på schemat.

Elevernas skoldag infaller i allmänhet mellan 8.00 och 15.00 och schemat för eleverna är väl sammanhållet och utan håltimmar. Principen är också att så långt som möjligt förlägga undervisningen för klassenhetens tre 20-grupper i tre angränsande salar. Områdesrektorn säger att de utlagda långa passen på 80-90 minuter i svenska, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen både möjliggör och nödvändiggör varierande arbetssätt i undervisningen. Även elevens val i form av de s.k. portarna med 90 minuter i veckan bidrar till detta.

Som alternativ till möjligheten att inom skolans val läsa ett tredje språk fr.o.m. årskurs 8 finns ”Elevens tid”, 100 minuter i veckan, utlagd på två positioner,

där eleven kan välja att fördjupa sig, färdigställa skolarbeten, läsa läxor etc med stöd av lärare. På schemat finns också utlagt för alla klasser läsning i 20 minuter vid två tillfällen i veckan, och för årskurs 8 finns en 40 minuters lektion i ”räkneövning” utlagd, kallad ”Räknestugan”, där eleverna får möjlighet att färdighetsträna matematikuppgifter i närvaro av matematiklärare. Intervjuade elever uppskattar lästillfällena. Hälften av tiden för läsning och räkning är inom ramen för Skolans val och hälften är utöver ramen för den garanterade undervisningstiden.

På skolan finns också ett s.k. infotek, som med sina ljusa lokaler och med öppethållande hela skoldagen är en utmärkt tillgång för skolans elever. Infoteket förestås av en skolbibliotekarie på heltid. Skolbibliotekarien förklarar skolans satsningar på lästid och ett bra infotek med skolläringens stöd och ett gott samarbete mellan lärare och skolbibliotekarie.

Det finns ingen särskild undervisningsgrupp på skolan. En elev har anpassad studiegång.

Generellt, bedömer elevvårdsteamet, är eleverna väl rustade inför starten i årskurs 7, men antalet elever i behov av särskilt stöd har ökat, framför allt vad beträffar läsförmåga och grundläggande matematisk förståelse och begreppsförmåga. Skolan bedömer att av skolans 536 elever är 130 elever (24%) i behov av särskilt stöd i någon form. Det är också omfattningen av upprättade åtgärdsprogram på skolan. De åtgärdsprogram som inspektörsteamet har fått ta del av har en rimlig struktur. Av bifogad dokumentation framgår att stöd ges, förutom i behörighetsgivande ämnen, även i samhälls- och naturorienterande ämnen av bl.a. fem speciallärare och fyra elevassistenter. Organisation av specialundervisningen är kopplad till vilken typ av behov den aktuella eleven har. Strävan är att lägga minst en speciallärare per enhet och årskurs. Undervisningen förekommer enskilt eller i grupp, i ordinarie undervisningsgrupp eller i tillfälliga elevkonstellationer, beroende på den aktuella problematiken.

Elever med olika typer av diagnoser har assistent till hjälp. Det finns fyra elevassistenter på skolan, totalt 3,25 tjänster, som har till uppgift att dels följa och stödja enskilda elever socialt och pedagogiskt, men också hjälpa övriga elever i undervisningsgruppen. Enhetsrektorn med ansvar för elevvården har chefsansvar för assistenterna.Handledning ges av kurator varannan vecka. Inspektörsteamet bedömer att assistenterna, genom utbildning och yrkeserfarenheter, är väl skickade för sitt uppdrag på skolan.

Det finns två särskoleintegrerade elever på skolan. Eleverna ingår i ordinarie undervisningsgrupper och får mycket specialundervisning, både enskilt och i grupp. Eleverna fungerar bra socialt, mår väl och är tillsammans med föräldrarna mycket nöjda med sin skolsituation, uppger områdesrektorn.

För elever med svårigheter erbjuder skolan ett alternativ till språkvalet, kallat svensk/engelska och innebär att eleverna ges 3-4 veckotimmar stöd i engelska och svenska. I årskurs 8 och 9 ges elever med svårigheter möjlighet till förstärkning i engelska eller matematik 2 veckotimmar i stället för att läsa ett tredje språk inom ramen för skolans val.

Elever och föräldrar anser att elever i behov av särskilt stöd får mycket hjälp och stöd.

Eleverna anser att lärarna i allmänhet skapar stor variation i undervisningen. Vad gäller arbetsbördan i skolan tycker eleverna i årskurs 7 att den är rimlig, medan eleverna i årskurs 8 anser att arbetsbördan har ökat sedan årskurs 7. Det blir ojämn belastning över terminen, och detta varierar mellan lärare, säger eleverna.

Eleverna och föräldrarna är nöjda med hur utvecklingssamtalet fungerar.

Lärarna utvärderar verksamheten i det egna ämnet kontinuerligt tillsammans med eleverna. Utvärdering av läsåret tillsammans med eleverna sker kontaktgruppvis vid läsårets slut. Eleverna uppfattar det som att utvärdering av undervisningen sker ibland, för vissa lärare.

Inspektörsteamet har tagit del av ett exempel på en individuell utvecklingsplan som används för alla elever i årskurs 7 på skolan.

Det finns inga fastlagda rutiner för kvalitetssäkring av betygssättningen, och inte alla intervjuade elever uppfattar betygssättningen som rättvis. Vid inspektionstillfället uppstår också frågetecken huruvida närvaro och aktivt deltagande är ett tillräckligt kriterium för att nå betyget godkänd i idrott och hälsa.

Skolan har samverkan med omvärlden bl.a. i form av studiebesök i diverse verksamheter och två veckors PRAO (praktisk arbetslivsorientering) i årskurs 8 och en vecka i årskurs 9. PRAON uppskattas av eleverna, men en vecka är för kort tycker eleverna i årskurs 9. Eleverna i årskurs 9 tycker att gymnasieinformationen har varit bra. Studie- och yrkesvägledaren (SYV) informerar om ett SYV-nätverk mellan grundskolornas SYV i grannkommunerna. Kontakterna med SYV i gymnasieskolorna är sämre. Dock är kontakterna med individuella programmet bra. Ett omfattande projekt som gäller grundskolans kontakter med omgivande samhälle och näringsliv samt vägledning för elever i grundskolan har påbörjats i kommunen och där områdesrektorn för Norreportskolan är en av projektledarna.

Inför mottagandet av elever från årskurs 6 (från i huvudsak fem skolor) anordnar skolan konferenser med avlämnade skolors klasslärare och speciallärare. Från Norreportskolan deltar samtliga speciallärare, kurator, skolsköterska och enhetsrektor med ansvar för elevvården. Elever i behov av särskilt stöd överlämnas särskilt. För elever med alldeles särskilda behov anordnar skolan särskilda mottagandekonferenser med de aktuella barnens föräldrar, psykolog och eventuell assistent. Föräldrarna tycker att överlämnandet från årskurs 6 till årskurs 7 fungerar bra. Vid överlämnande till gymnasieskolan träffas speciallärare från båda skolorna för överlämnande av de elever som skolan bedömer vara i behov av extra uppmärksamhet. Särskilda kontakter tas också med det individuella programmet.

Det finns inga rutiner för återkoppling om hur det går för eleverna till avlämnade skolor, enligt elevvårdsteamet. Eleverna i årskurs 7 efterlyser bättre samverkan mellan lärarna i årskurs 6 och årskurs 7. Norreportskolan får inte heller någon återkoppling från gymnasieskolan.

Lektionsbesöken vittnar om en lugn och trygg stämning, med ett gott förhållande mellan pedagoger och elever och mellan eleverna. Varierande arbetssätt och arbetsformer kunde iakttas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att skolans pedagogiska arbete är av god kvalitet och att arbetet anpassas till elevers olika behov. Av skolan skapade förutsättningar i form av personal, organisation och schemaläggning, samt satsningarna på portvalen, läsning, elevens tid, räknestuga, och möjligheterna att läsa ett tredje språk, vittnar om klokskap och medvetenhet. Det finns förbättringsområden i form av kvalitetssäkring av betygssättningen så att skolan vinner elevernas förtroende för en likvärdig och rättvis betygssättning. Grunderna för betygssättningen i idrott och hälsa måste tydliggöras för eleverna. Årskurs 8 elevernas upplevelser av ojämn arbetsbörda bör ytterligare analyseras. Rutiner för återkoppling till avlämnande skolor kan utvecklas.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Ledningsgruppen för Norreportskolan består av områdesrektor (1,0 tjänst) och två enhetsrektorer med 0,75 tjänst vardera. Den ena enhetsrektorn har ansvar för förslag till tjänstefördelning, schema, schemabrytande aktiviteter och allt annat som har att göra med elevernas undervisningsgrupper och den andra enhetsrektorn ansvarar för elevvården och utgör i den rollen ett särskilt stöd för bl.a. speciallärarna och elevassistenterna. På områdesrektorn, som har det övergripande pedagogiska och administrativa ansvaret, ligger personalansvaret. Områdesrektorn beslutar, enligt delegationsordningen, om anpassad studiegång och placering av elev i särskild undervisningsgrupp. Den enhetsrektor som ansvarar för elevvården, kallar till och leder elevvårdskonferensen. När beslut enligt delegationsordningen skall fattas, tillkallas områdesrektorn. Nuvarande delegationsordning är under översyn i kommunen. Samtliga skolledare har lärarutbildning och mycket lång yrkeserfarenhet. På skolan finns också som ledningsfunktioner en tillsynslärare (0,35) och tre arbetsenhetsledare (0,16 vardera).

Intervjuad personal är nöjd med skolledningen, både vad beträffar delaktighet, förankring och personalsyn. Föräldrarna framhåller fördelarna med att skolledningens sammansättning förenar manliga och kvinnliga perspektiv.

Varje måndagsmorgon inleds med en gemensam personalkonferens på trettio minuter, därutöver är, efter ett rullande schema, en eftermiddag 15.30-17.00 i veckan avsatt för arbetsenhetskonferenser, ämneskonferenser m.m.

En intervjuad lärargrupp ser vissa svårigheter att hålla ihop enheterna och lära känna alla eleverna, tjänsterna går inte att renodla inom arbetsenheterna. Speciallärarna upplever att överblicken går förlorad vilket försvårar en gemensam bedömning av resursbehov då speciallärarna i huvudsak arbetar inom en arbetsenhet.

Norreportskolan har en verksamhetsplan för 2003/2004, vilket är skolans arbetsplan. Där ingår bl.a. en vision, verksamhetsidé, redogörelse för framgångsfaktorer, mål, aktiviteter och utvärderingsrutiner. Till de mål som anges i nationella styrdokument och Ystads kommuns barn- och utbildningsplan har skolan tillfogat ytterligare fem mål som behandlar lust att lära, trygghet, social kompetens, demokratiskt synsätt, varierande arbetssätt och ämnesintegrering, miljömedvetenhet samt ”Må bra”-aspekten.

Kvalitetsredovisningarna i kommunen är upprättade efter en gemensam kommunal struktur, där redovisningen inleds med en redogörelse för viktiga händelser under året, följt av prioriterade mål, redovisade resultat, analys och förbättringsförslag. Norreportskolans kvalitetsredovisning är ett utmärkt dokument som till fullo är i enlighet med förordningens krav.

Undervisande lärare utvärderar verksamheten i det egna ämnet kontinuerligt tillsammans med eleverna. Utvärdering av läsåret tillsammans med eleverna sker kontaktgruppvis vid läsårets slut. Ledningen informeras regelbundet av arbetsenhetsledarna, vilka skolledningen träffar en gång i veckan och via konferensprotokoll. Arbetsenheternas arbete utvärderas vid läsårets slut.

Det finns en utvecklingsgrupp på skolan vars huvuduppgift är att finna former för hur arbetslagen skall organiseras så att större frihet att nå målen skapas och där ”rådande timplaner inte får vara ett hinder för att nå målen”.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att ledningen för verksamheten i praktiken är av god kvalitet samt att det finns goda system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Teamet bedömer vidare att ansvarsfördelningen mellan områdesrektorn och enhetsrektorn är oklar. Det gäller dels med tanke på rektors statliga uppdrag enligt skolförfattningarna, dels med tanke på delegationsordningen.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Elevers val har skolan organiserat i form av ett intresseval, s.k. portval, 90 minuter i veckan. Detta läsår finns idrottssport, musikalport, porten mot världen, teknikport, efter ”plugget”-port, engelskport, kommunikationsport och konstport. Eleverna uppfattar portarna som en intressestyrd fördjupningsmöjlighet. Som regel får eleven det han/hon valt, det är bara om för få väljer en inriktning som portvalet inte kommer till stånd, säger eleverna.

Som språkval erbjuds tyska, franska, spanska och svensk-engelska. Innevarande läsår läser 192 elever tyska, 69 elever franska, 178 elever spanska och 97 elever svensk-engelska.

Det finns också möjlighet att fr.o.m. årskurs 8 inom ramen för skolans val, läsa ett tredje språk, spanska, tyska eller franska. Som alternativ till det tredje språket finns "Elevens tid". För elever med svårigheter finns också som ett alternativ här möjlighet till förstärkning i engelska eller matematik 2 veckotimmar, vilket 47 elever har valt. Innevarande läsår läser 25 elever spanska, 9 elever franska och 15 elever tyska. Övriga elever har "Elevens tid".

Tretton elever har modersmålsundervisning, fem i bosniska, fem i albanska och en elev vardera i engelska, tyska och polska. Sju elever är berättigade till svenska som andraspråk.

Det finns inte någon elev med rörelsehinder på skolan. För elever som har fått någon form av diagnos finns individanpassade lösningar med assistent.

Det finns också två särskoleintegrerade elever på skolan.

Föräldrar har uppfattningen att vikarier inte sätts in vid korttidsfrånvaro, eleverna får håltimme. Särskilt vissa ämnen blir hårt drabbade. Skolans kommentar till detta är att skolan inte sätter in vikarie första dagen när någon är sjuk. Skolan vill ha tid att kunna hitta en bra vikarie. Oftast har lärare i angränsande lokal tillsynsansvaret för de elever som saknar ordinarie lärare. I andra fall får eleverna uppgifter som de skall arbeta med och gör det på infoteket eller på arbetsplatser ute i korridorerna. I något enstaka ämne har det varit svårt att få tag på vikarie. Eleverna har då fått håltimme, eftersom ingen annan lärare har funnits att tillgå.

I kvalitetsredovisningen 2003 sägs att verksamheten har utvecklats på ett positivt sätt, intresset för skolan är stort och skolan har en lång kö av elever som vill gå på skolan. Inför årskurs 7 tvingades skolan säga nej till mer än 30 elever. Det finns fastlagda principer med prioriteringsanvisningar för hur kösituationen skall handläggas och där placering av elev på skolan är delegerat till områdesrektor.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att utbildningen ges med rikt mått i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna samt att informationen om möjligheterna till utbildning är av god kvalitet.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

På skolan arbetar cirka 65 personer utöver lokalvårdare och skolrestaurangpersonal. Förutom ledningsresursen på en områdesrektor och två enhetsrektorer (0,75 tjänst vardera) finns pedagogisk personal uppgående till 43,6 heltidstjänst-

ter. Eftersom alla inte har heltidstjänster omfattar dessa tjänster 52 personer. Alla lärare är behöriga utom en bildlärare (som har 0,5 tjänst), en idrottslärare (som har 0,5 tjänst) och en tekniklärare. De flesta lärarna, ca 70 procent, har mycket lång erfarenhet som lärare. Både skolledning och personal tycker att blandningen av relativt nyutbildade lärare med några års erfarenheter och erfarna lärare fungerar mycket bra, och där lärarna med respekt för likheter och olikheter kan dra nytta av varandras erfarenheter och perspektiv. Personalen säger att det är ett mycket gott klimat på skolan och låg personalomsättning, vilket är ett gott tecken. Det är lätt att ta sig in som ny lärare, det finns acceptans för att få pröva nya saker och är bra med åldersblandningen. Flera lärarkandidater har blivit anställda. Norreportskolan är partnerskola.

Övrig personal utgörs av en kurator (0,5 tjänst), en studie- och yrkesvägledare, en skolassistent, 3,25 tjänster som elevassistenter, en vaktmästare, 1,5 tjänst som skolvärd och en bibliotekarie. Skolsköterska (0,6 tjänst), skolpsykolog (ca 0,15), kurator (0,5) och studie- och yrkesvägledare finansieras med centrala medel ur den s.k. "likställighetsresursen".

I kvalitetsredovisningen 2003 sägs att det nya fördelningssystemet med elevpeng innebär att skolan måste maximera antalet elever i alla grupperingar för att ekonomin skall gå ihop. Uppfattningen framförs att hyran för skollokaler bör vara oberoende av elevpeng. Skolan befarar att när hyran tar så stor del av elevpengen, blir neddragningar i personaltätheten följden, vilket försvårar möjligheterna att nå målen fullt ut.

De senaste årens fortbildning och kompetensutveckling har i huvudsak handlat om ämnesövergripande satsningar, "Må bra"-temat och IT-fortbildning. Beslut om inriktningen har tagits av skolledningen i dialog med arbetsenhetsledarna. Ämnesinriktad fortbildning har och kommer att anordnas för 7-9 skolorna i ett SÖSK-samarbete (=samverkansområdet sydöstra Skåne). Det finns också inom SÖSK planer på ett samarbete kring betygskriterier i svenska mellan lärarna. En lärargrupp anser att kompetensutvecklingen saknar genomtänkta strategier och att viss resursbrist råder.

Intervjuade yngre elever tycker att lärarna är olika bra och äldre elever att lärarna är bra. Föräldrarna tycker att det överlag är kompetenta lärare på skolan och varje elev bemöts utifrån sina förutsättningar. Lärarna är duktiga på att motivera eleverna. Det är bra att det finns "olika lärartyper" och att arbetssätten är varierande. Det är en stabil lärarkår i olika åldrar, vilket också är bra.

Skolan består av fem olika byggnader sammanbyggda med varandra och uppförda i olika omgångar med start från 1908 fram till idrottshallen som stod färdig till jul 2003, en ypperlig idrottshall enligt inspektörsteamets bedömning. Skolan har också en aula med plats för 150 personer och en ny ljus, fin skolmåltidssal, som också kan användas till större samlingar. Vissa delar av byggnaderna och lokalerna är uppfräschade och renoverade (start 1999) medan det fortfarande återstår mycket att göra, enligt områdesrektorns bedömning. Nästan alla möbler har dock bytts ut under de senaste åren. Skolans lokaler är inte helt anpassade till rörelsehindrade elever, t.ex. vad gäller övergången från B- till C-byggnaden. Det finns beredskap för att ta emot syn- eller hörselskadade elever. Lokalerna är ändamålsenligt utrustade och de läroböcker inspektörsteamet har sett är i gott skick.

Eleverna tycker att A-delens lokaler är slitna, annars är det god standard. Cafeterian är bra. NO-salarna är slitna men har fungerande utrustning. Läromedel i form av böcker är oftast fräscha.

Eleverna har synpunkter på skolmatens kvalitet och tycker att de har tagit upp det, men förgäves, och misstänker att det handlar om resurser.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att personalens utbildning och behörighet är god. Lokalerna är ändamålsenliga och läromedel och annan utrustning är tidsenlig.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Norreportskolan övergripande är av mycket god kvalitet och ligger väl i linje med nationella bestämmelser och mål. Klimatet och stämningen är god och värdegrundsarbetet är mångsidigt. Det hälsofrämjande arbetet bör särskilt framhållas. Kunskapsresultaten är mycket goda och att inga större skillnader i resultat föreligger mellan pojkar och flickor är glädjande. Det finns en hög medvetenhet på skolan om hur undervisningen kan organiseras och elevernas valmöjligheter är omfattande. Ledningen och personalen ger ett mycket kompetent intryck.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolan utarbetar en strategi tillsammans med elever och föräldrar för att bemöta språkbruk och attityder samt att
- betygssättningen kvalitetssäkras.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Organisationen med områdesrektor och enhetsrektor är oklar såväl med hänsyn till rektors beslutsrätt och åligganden enligt skolförfattningarna som med hänsyn till kommunens delegationsordning (skollagen 2 kap. 2 § och läroplanen för det obligatoriska skolväsendet 2.8).

Datum	Ort
2004-05-28	Lund

Gösta Karlsson
Peter Ekborg